

TEM raportteja

39/2013

Osuustoiminnallinen yrittäminen ja
yhteisötalous, Yhdessä yrittämään! -hanke

Arvointikyselyn loppuraportti

Työllisyys- ja yrityjyysosasto
5.12.2013

TYÖ- JA ELINKIINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

Tiivistelmä

Yhdessä yrittämään! -hankkeen arviontikyselyn loppuraportti

Työ- ja elinkeinoministeriö ja Tampereen Seudun Osuustoimintakeskus toteuttivat vuosina 2009–2013 Yhdessä yrittämään! –hankkeen. Hake toteutettiin osana Manner-Suomen ESR-ohjelman Yrittäjyys työvoiman käyttötapana ja työmarkkinoiden moottorina -ohjelmaa nimellä Osuustoiminnallinen yrittäjyys ja yhteisötalous -hanke.

Hankkeesta toteutettiin arviontikysely yhteistyössä Reaktor Innovations Oy:n ja Deloitte Oy:n kanssa. Kysyllä arvioitiin hankkeen onnistumista ja vaikuttavuutta sekä kartoitettiin näkemyksiä hankkeen palveluiden jatkamisesta tulevaisuudessa. Kysely toteutettiin www-pohjaisella kyselylomakkeella ja kohderyhmänä olivat hankkeeseen osallistuneet yritysneuvovat ja muut yhteistyökumppanit. Kyselyyn vastasi yhteensä 144 henkilöä ja vastausprosentti oli 24%.

Tässä loppuraportissa käydään läpi arviontikyselyn tulokset sekä esitetään toimenpide-ehdotuksia jatko varten. Raportissa hanketta arvioidaan ainoastaan kyselyn tulosten pohjalta. Hankkeen tuloksia ja vaikutuksia tarkastellaan suhteessa yritysneuvovien osaamisen kehittymiseen asiakkaiden saamaan hyötyyn sekä arvioidaan hankkeen onnistumista kokonaisuutena.

Tämän arvioinnin tulosten mukaan yritysneuvovien ja muiden yhteistyökumppanien osaaminen osuustoiminnallisessa yrittäjyydessä kasvoi hankkeen ansiosta merkittävästi. Tätä kautta myös heidän aktiivisuutensa neuvoo asiakkaita osuustoiminnalliseen yrittäjyteen liittyvissä kysymyksissä lisääntyi kyselyn perusteella varsin hyvin. Kyselyyn vastanneista 40% arvioi osuuskuntaosaamisensa kasvaneen hankkeen ansiosta paljon tai todella paljon. Vastaajista 82% arvioi kerto-vansa aktiivisesti osuuskuntayrittäjyyden mahdollisuksista asiakkailensa. Lisäksi vastaajat kertoivat olleensa mukana neuvomassa 140 perustamishankkeen käynnistämisessä viimeisen vuoden ai-kana. Hankkeella oli myös myönteinen vaikutus yritysneuvonnan asiakkaisiin, sillä 78% vastanneista arvioi asiakkaiden kiinnostuksen osuuskuntamuotoista yrittäjyyttä kohtaan kasvaneen hankkeen myötä.

Kaiken kaikkiaan hanketta voidaan kyselyn vastausten perusteella pitää onnistuneena ja todeta, että palveluille on ollut kysytä ja palveluille on myös jatkossa tarvettu Suomen yrittäjyyskentässä. Yli 2/3 vastaajista piti hankkeen palvelujen jatkamista hankkeen päätyttyä tarpeellisena tai erittäin tarpeellisena. Tarpeellisimmiksi koettiin koulutukset/seminaarit, henkilökohtainen neuvonta ja osuuskuntayrittäjyyden asiantuntijapalvelut sekä yhteistoiminta.fi -sivusto. Kyselyn tulosten myötä yksi olennaisimmista teemoista onkin miettiä, miten hankkeen palvelut toteutetaan valtakunnallisesti ja osana Yritys-Suomen kokonaispalveluita hankkeen päätyttyä.

Asiasanat: osuuskuntayrittäjyys, osuuskunta

Työ- ja elinkeinoministeriön yhteyshenkilö: työllisyys- ja yritysyysosasto/yliarkastaja Natalia Härrin, puh. 029 504 901

Referat

Slutrapport om utvärderingsenkäten om projektet Gemensamt företagande!

Arbets- och näringsministeriet och Tampereen Seudun Osuustoimintakeskus genomförde åren 2009–2013 projektet Gemensamt företagande! Projektet genomfördes under namnet Osuustoiminnallinen yritysjyys ja yhteisötalous som en del av programmet Företagande som ett sätt att använda arbetskraften och en motor för arbetsmarknadens funktion inom ESF-programmet för Fastlandsfinland.

Över projektet gjordes en utvärderingsenkät i samarbete med Reaktor Innovations Oy och Deloitte Oy. Genom enkäten bedömdes hur projektet lyckats och dess effekter samt kartlades synpunkter på hur tjänsterna inom projektet bör fortsättas i framtiden. Enkäten genomfördes på en webbaserad enkätblankett och dess målgrupp var de företagsrådgivare och andra samarbetspartner som deltog i projektet. Sammanlagt 144 personer besvarade enkäten och svarsprocenten var 24 %.

Denna slutrapport går igenom resultaten av utvärderingsenkäten och lägger fram åtgärdsförslag för fortsättningen. I rapporten utvärderas projektet endast utifrån resultaten av enkäten. Projektets resultat och effekter granskas i förhållande till utvecklingen av företagsrådgivarnas kompetens och nytan för kunderna. Dessutom bedöms hur projektet lyckades som helhet.

Enligt resultaten av denna utvärdering ökade företagsrådgivarnas och andra samarbetspartners kompetens i kooperativt företagande avsevärt tack vare projektet. Därigenom blev de, på basis enkäten, också mycket mer aktiva när det gäller att ge kunderna rådgivning i frågor kring kooperativt företagande. 40 % av dem som besvarade enkäten bedömde att deras kompetens i fråga om andelslag hade ökat mycket eller verkligen mycket tack vare projektet. 82 % av respondenterna bedömde att de aktivt ska berätta om möjligheterna med kooperativt företagande till sina kunder. Dessutom berättade respondenterna att de hade varit med om att ge råd i samband med startandet av 140 anläggningsprojekt under det senaste året. Projektet hade också en positiv effekt på kunderna hos företagsrådgivningen, för 78 % av respondenterna bedömde att kundernas intresse för kooperativt företagande ökat i och med projektet.

Allt som allt kan projektet anses vara lyckat utifrån svaren på enkäten. Det kan också konstateras att det funnits efterfrågan på tjänsterna och att det även i fortsättningen finns ett behov av tjänsterna inom företagarfältet i Finland. Över 2/3 av respondenterna ansåg att det är nödvändigt eller mycket nödvändigt att tjänsterna inom projektet fortsätter efter projektet. Det upplevdes att de mest nödvändiga tjänsterna var utbildningar/seminarier, personlig rådgivning och experttjänster inom kooperativt företagande samt webbplatsen yhteistoiminta.fi. I och med resultaten av enkäten är ett av de viktigaste temana att fundera hur tjänsterna inom projektet genomförs på rikstäckande nivå och som en del av Företagsfinlands helhetstjänster, när projektet avslutats.

Nyckelord: kooperativt företagande, andelslag

Kontaktperson vid arbets- och näringsministeriet: avdelningen för sysselsättning och företagande/överinspektör Natalia Häkin, tfn + 358 29 504 9016

Summary

Final report on the evaluation survey of the Enterprising together! project

The Ministry of Employment and the Economy and the Tampere Region Cooperative Centre have implemented a project called Enterprising together! during the years 2009 - 2013. The project, officially titled “Co-operative Entrepreneurship and the Social Economy”, was carried out as a part of the European Social Fund Programme for Continental Finland, under the “Entrepreneurship as a way to use workforce and as a labour market engine” programme.

An evaluation survey on the project was carried out in collaboration with Reaktor Innovations Oy and Deloitte Oy. The survey examined the success and impacts of the project, and gathered ideas concerning the future implementation of the services provided by the project. The survey was conducted as an online questionnaire, directed to business advisors and other partners. In total 144 responses were received, making the response rate 24%.

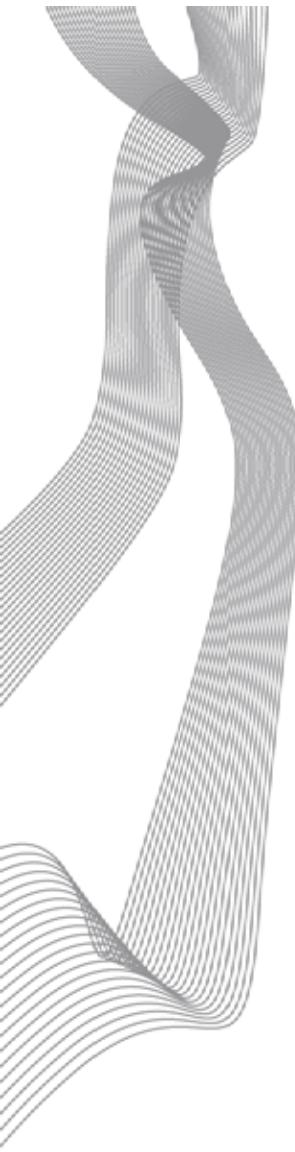
This final report presents the results of the evaluation survey, together with suggestions for next steps. The evaluation of the project is based only on the survey results. The outcomes and impacts of the project are examined with regard to the increase of the business advisors' competence and the benefits received by clients. In addition, the project's success as a whole was evaluated.

According to the survey results, the business advisors' and other partners' know-how about co-operative entrepreneurship increased significantly because of the project. This also meant that they were increasingly active in advising their clients in questions regarding co-operative entrepreneurship. 40% of the respondents said that their competence about co-operatives increased either much or very much as a result of the project. 82% of the respondents indicated that they actively inform their clients about the opportunities of co-operative entrepreneurship. In addition, during the past year the respondents had assisted in 140 cases in which co-operatives were established. The project also had a positive impact on customers, as 78% of the respondents considered that their clients' interest towards co-operative entrepreneurship had increased due to the project.

All in all, based on the survey results, the project can be deemed successful. The results also show that there has been demand for the services of the project, and that similar services are needed also in the future. More than 2/3 of the respondents regarded the continuation of the services as either useful or very useful. Trainings, seminars, personal counselling and professional services related to co-operative entrepreneurship, as well as the website of the project were considered the most useful. One of the most important themes raised by the evaluation is to consider how the services can be provided nationwide and as a part of the Enterprise Finland service network after the closure of the project.

Keywords: co-operative entrepreneurship, co-operative

Contact person at the Ministry of Employment and the Economy: Employment and Entrepreneurship Department/Senior Adviser Natalia Häkin, tel. +358 29 504 9016

JOHDANTO

Vipuvoimaa
EU:[ta]
2007–2013

Johdanto

Hankkeen yleiskuvaus

- Työ- ja elinkeinoministeriö ja Tampereen Seudun Osuustoimintakeskus ovat toteuttaneet Osuustoiminnallinen yritysjyys ja yhteisötalous -ESR -hanketta. Osuustoiminnallinen yritysjyys ja yhteisötalous -hanke oli osa Manner-Suomen ESR -ohjelman Yrittäjyys työvoiman käyttötapana ja työmarkkinoiden moottorina -ohjelmaa. Hankkeen markkinointinimi oli Yhdessä yrittämään! Hanketta toteutettiin vuosina 2009-2013.
- Hankkeessa hyödynnettiin yritysöillistä perustaa ja sen käytännön toteutuksia. Varsinkin osuustoiminnallinen yritysjyys tarjoaa yhdessä yritymiselle suomalaisiin arvoihin sopivan, selkeän ja kestävän liiketoiminnallisen ja juridisen lähtökohdan.

Johdanto

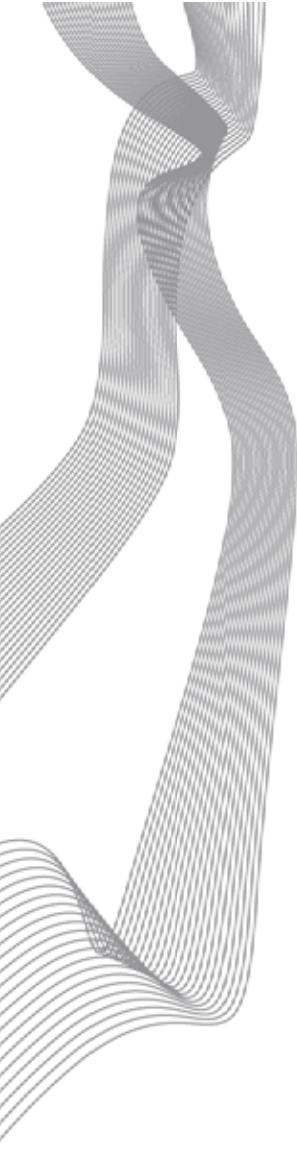
Loppuraportin tarkoitus ja rakenne

- Avioinnin tavoitteena oli selvittää Osuuustoiminnallisen yritymisen ja yhteisötalous -hankkeen (Yhdessä yrittämään - hankke) tuloksia ja vaikutuksia sekä kartuttaa hankkeen hyvät käytännöt ja niiden juuruttaminen pysyvästi yritysneuvojien työhön.
- Yhdessä Yrittämään! -hankkeen loppuraportissa esitetään arviontikyselyn tulokset ja ehdotetaan toimenpiteitä jatkoavarten. Raportti perustuu ainoastaan Yhdessä yrittämään! - hankkeen arviontikyselyn tuloksiin.

Vipuvoimaa

EU:ltä

2007–2013

Johdanto

Kyselyn tiedot

- Yhdessä yrittämään! -hankkeesta toteutettiin yhteistyössä Reaktor Innovations Oy:n ja Deloitte Oy:n kanssa arviointikysely, jonka kohderyhmänä olivat hankkeeseen osallistuneet yritysneuvojat ja yhteistyökumppanit.
- Kysellä kartoitettiin näkemyksiä hankkeen vaikuttavuudesta ja miten hankkeen tuottamia palveluita tulisi toteuttaa jatkossa.
Kyselyn keskeiset teemat olivat:
  - Hankkeen hyödyt ja palvelujen toteutus jatkossa
  - Hankkeen vaikuttus yritysneuvojien osaamiseen
  - Hankkeen vaikuttus asiakkaisiin ja uusien osuuskuntien perustamiseen
  - Hankkeen onnistuminen kokonaisuutena
- Teknisen kyselyn toteutettiin www-pohjaisella kyselylomakkeella.
- Kyselyn vastausaika oli 3.-13.9.2013.
- Kysely lähetettiin 598 henkilölle, joista 144 vastasi kyselyyn. Vastausprosentti oli 24%.

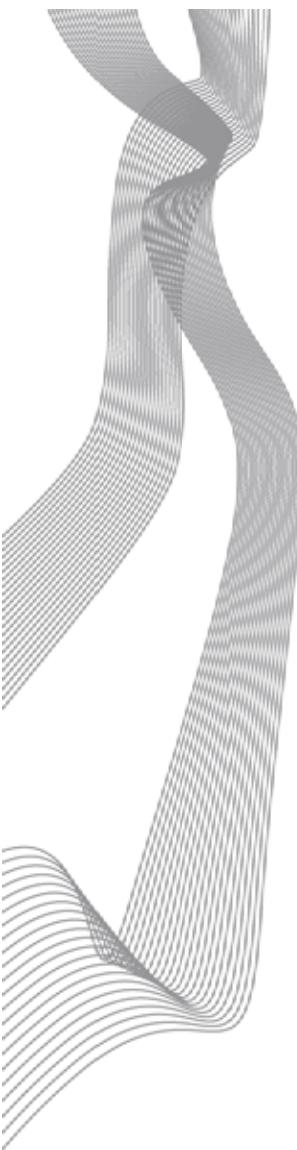
Vipuvoimaa

EU:[ta]

2007–2013

KYSELÝN TULOKSET

Vipuvoimaa
EU:[ta]
2007–2013

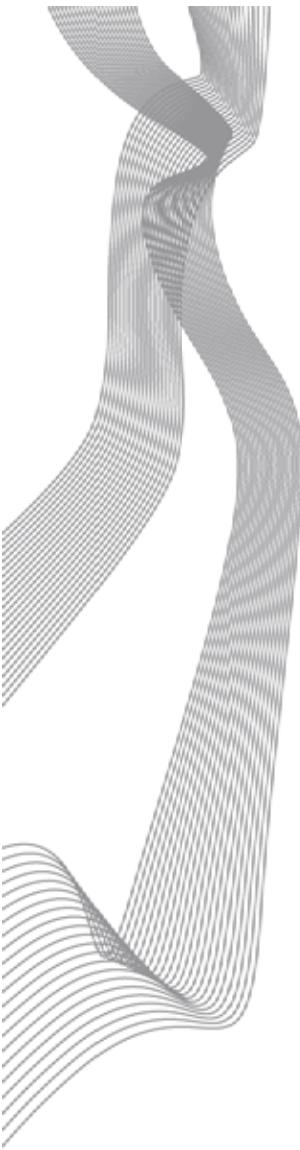

VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT

Vipuvoimaa

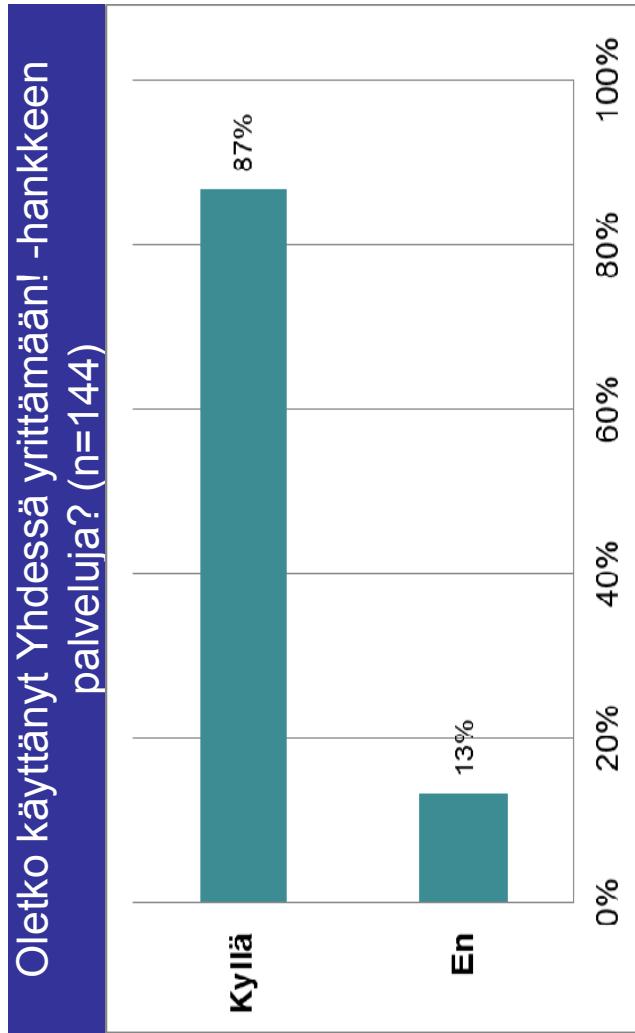
EU:ltä

2007–2013

Vastaajien taustatiedot (1/2)

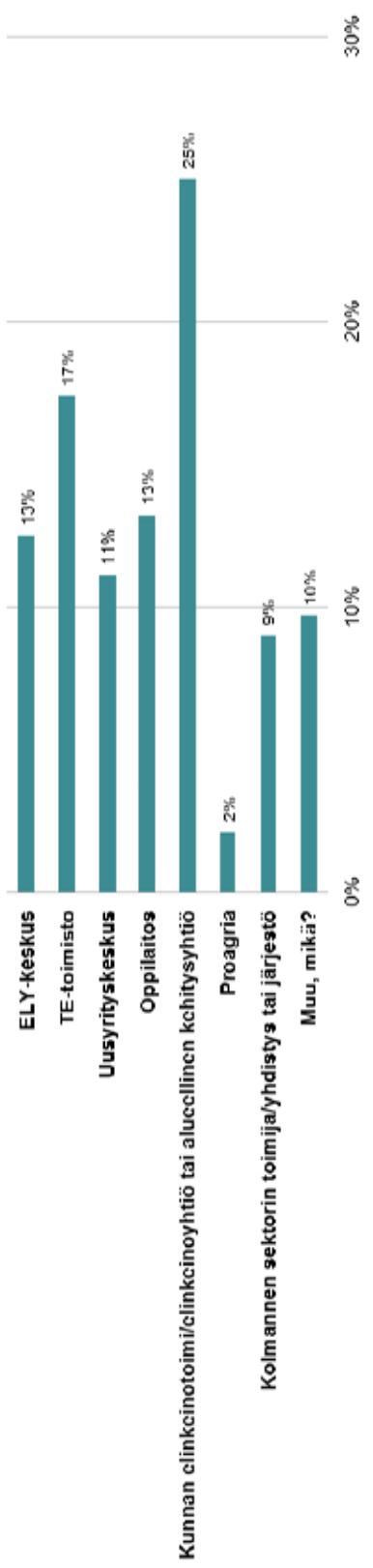
Oletko käyttänyt Yhdessä yrittämään! -hankkeen palveluja? (n=144)

- 87% kyselyyn vastanneista oli käyttänyt Yhdessä yrittämään! -hankkeen palveluja.
- Kyselyn vastaajat käyttivät yritysneuvontaan työajastaan keskimäärin 2,4 työpäivää viikossa.

Vastaajien tauustatiedot (2/2)

Missä organisaatiossa toimit? (n=144)

Muita organisaatioita:

- Yrittäjyyden asiantuntijayritys
- Yliopisto
- Yksityinen yritysneuvontaorganisaatio
- Työllisyyden kuntakokeilu
- Kunta
- Tutkimuslaitos
- TEM
- PKT-säätiö
- Opiskelija
- Leader-toimintaryhmä
- Koulutus- ja kehittämiskeskus Salmia Hanke
- ESR-rakennemuutoshanke
- Ely-keskuksen työllisyysprojekti **Vipuvoimaa**

EU:ltä

2007–2013

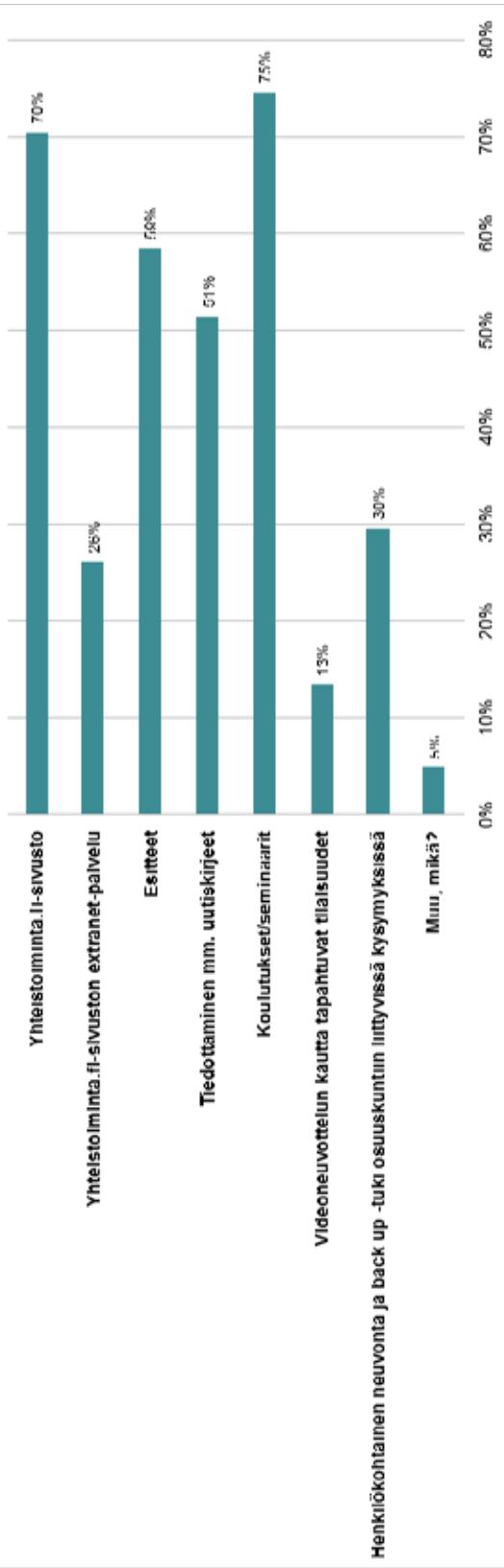

HANKKEEN HYÖDYT JA PALVELUJEN TOTEUTUS JATKOSSA

Vipuvoimaa
EU:ltä
2007–2013

Hankkeen palvelujen käyttö

Mitä Yhdessä yrittämään! -hankkeen palveluja olet käyttänyt? (n=142)

- Eniten hankkeen palveluista oli käytetty koulutuksia/seminaareja, joihin osallistui 75% vastaajista sekä yhteistoiminta.fi-sivusto, jota oli käyttänyt 70% vastaajista.
- Yli 50% vastaajista hyödynsi esitteitä ja tiedotteita mm. uutiskirjeitä.
- Muina käytettyinä palveluinä vastaajat nostivat esiin muun muassa asiantuntijayhteistyön.

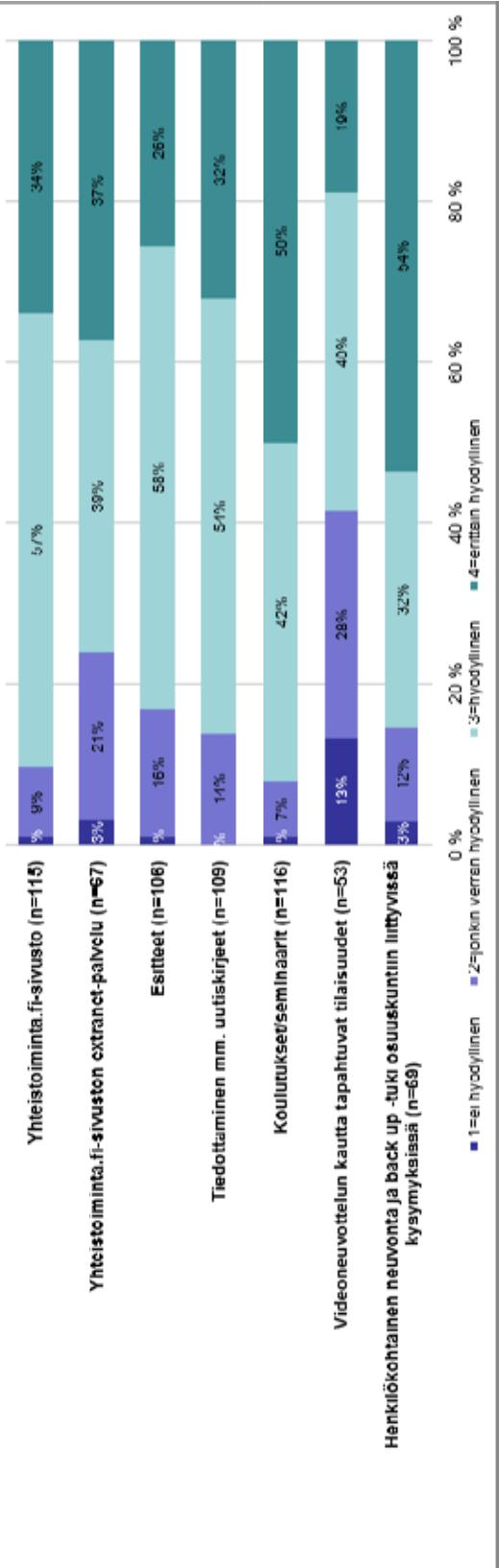
Vipuvoimaa

EU:ltä

2007–2013

Hankkeen palvelujen hyödyllisyys

Miten hyödyllisinä olet pitänyt käyttämäsi Yhdessä yritymäään! -hankkeen palveluja?
(n=53-116, kysymyskohtaiset vastajamääät (n) löytyvät osa-alueiden otsikoista)

- Suurin osa vastajista koki palvelut hyödyllisenä tai erittäin hyödyllisenä.
- Esimerkiksi henkilökohtaista neuvontaa piti erittäin hyödyllisenä 54% vastaajista ja koulutuksia ja seminaareja 50% vastaajista.
- Vähiten hyödyllisenä (prosentuaalisesti) koettiin videoneuvottelun kautta tapahtuvat tilaisuudet.
- Kokonaisuutena vastausten perusteella palveluiden hyödyllisyys koettiin suureksi.

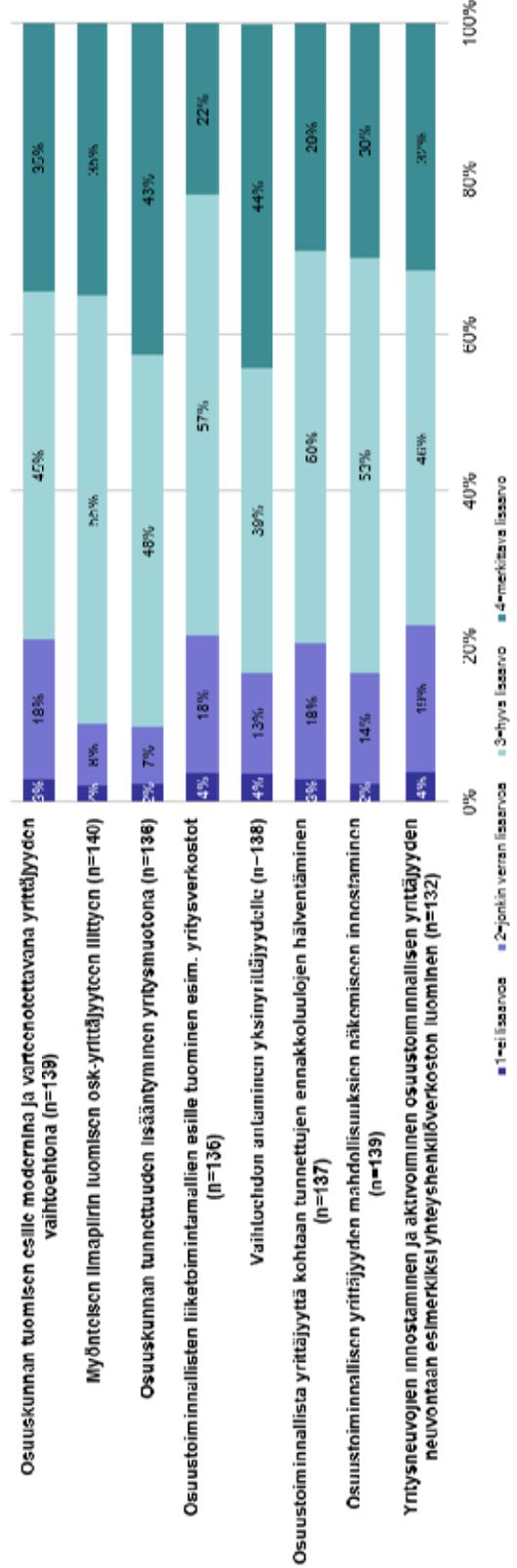
Vipuovoimaa

EU:ltä

2007–2013

Hankkeen lisäarvo oman työn kannalta

Arvoo Yhdessä yrittäään! -hankkeen lisäarvoa oman työn kannalta verrattuna siihen, jos hanketta ei olisi toteutettu? (n=132-140, kysymyskohtaiset vastaajamääät (n) löytyvät osa-alueiden otsikoidsta)

- Suurin osa vastaajista piti palveluiden lisäarvoa oman työn kannalta hyvänä tai merkittävänä.

- Erityisen paljon lisäarvoa hankkeen koettiin aikaansaaneen osuuskunnan tunnettujen lisäämisessä ja myönteisen ilmapiirin luomisessa osk-yrityjyteen liittyen sekä vaihtoehdon antamisessa yksinyrittäjyydelle.

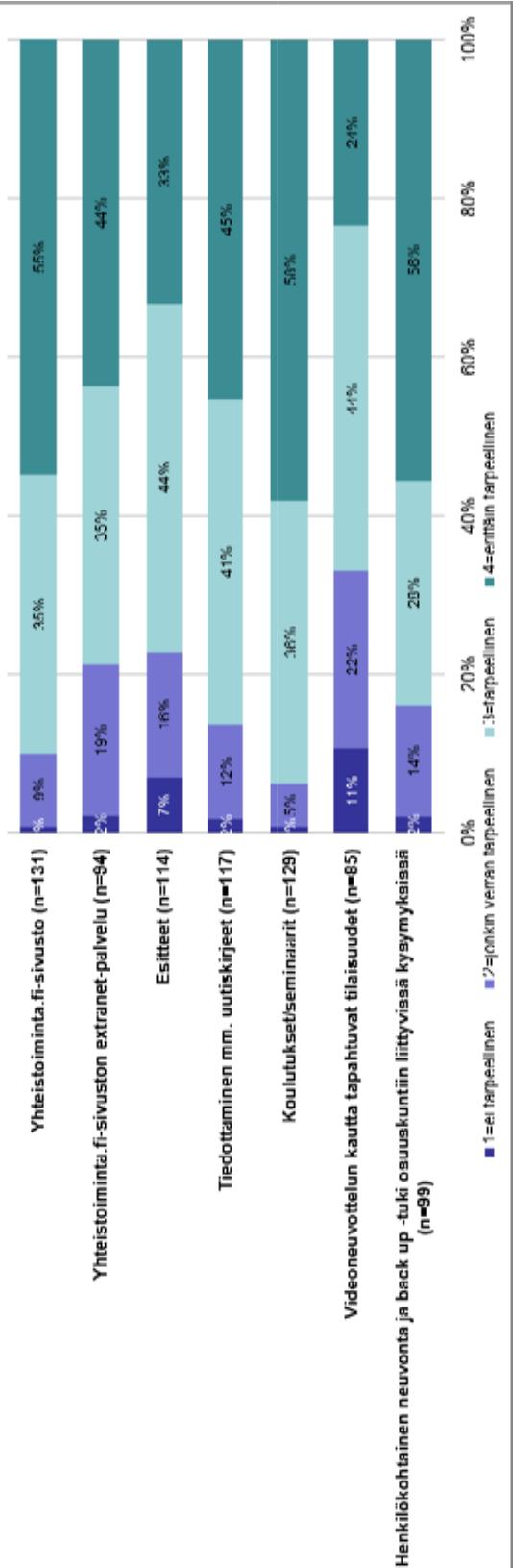
Vipuvoimaa

EU:ltä

2007–2013

Palvelujen tarpeellisuus jatkossa

Arvioi palveluiden tarpeellisuutta jatkossa hankkeen päättyvyä (n=85-131, kysymyskohtaiset vastaajamääärät (n) löytyvät osa-alueiden otsikoista).

- Yli kaksi kolmasosaa (2/3) vastaajista piti kaikkien palveluiden jatkamista hankkeen päättyvyä tarpeellisena tai erittäin tarpeellisena.

- Vastaajat pitivät erityisen tärkeinä palveluina koulutuksia/seminaareja, henkilökohdista neuvoontaa ja back up -tukea (osuuskuntayrittäjyden asiantuntijapalvelut, esimerkiksi osuuskuntien sääntöluonnosten korjaus ja kommentointi) sekä yhteistoiminta.fi-sivusto, jotka kaikki saivat yli puolet vastaajista erittäin tarpeellinen arvion.

- Hankkeen tuottamista palveluista videooneuvottelu koettiin vähiten tarpeelliseksi, mutta senkin osalta vain yksi kolmasosa (1/3) piti palvelua ainoastaan jonkin verran tarpeellisena tai ei tarpeellisena.

Vipuvoimaa

EU:ltä

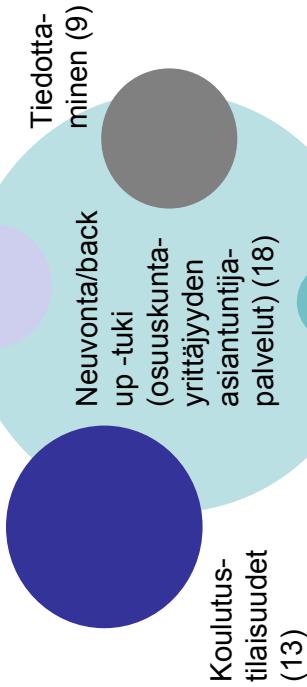
2007–2013

Mitä palveluja tulisi jatkaa hankkeen päätyttyä?

- Avoimissa vastauksissa (n=80) neuvonta/back up -tuki (osuuskunta-yrittäjyyden asiantuntija-palvelut) ja koulutustilaisuudet koettiin tärkeimmiksi jatkettaviksi palveluiksi.

Nettisivut/
extranet (11)

”Asiantuntijoiden
verkostoituminen”

Seminaarit/
ajankohtaiset
luennot (5)

”Työkalu osuuuskunnan
toteuttamisen
järkevyyden
arviointiin”

”Verkostotapaamiset”

”Sosiaalisen median
kautta käytävä
keskustelu”

”Yhteistoiminta/
yhteistyö
viranomaisten kanssa”

”Etäopiskelu-
mahdollisuudet”

”Kysy pois -palsta
netissä yms.”

”Esiteet/tietoiskut”

Kaaviossa on esitetty viisi (5) eniten vastauksissa toistunutta teemaa. Lisäksi vastauksissa nousi esiiin muita teemoja, kuten esitteet/tietoiskut, verkostoituminen jne. sekä kommentteja siihen, miten palveluja tulisi jatkaa.

Vipuvoimaa

EU:ltä

2007–2013

Miten palveluja tulisi jatkaa hankkeen pääättyyä?

- Yli kaksi kolmasosaa (2/3) vastajista arvioi palveluiden jatkuvuuden tärkeäksi tai erittäin tärkeäksi vaikka suurin osa ei osannut sanoa, miten hankkeen palvelut tulisi tuottaa jatkossa. Kuitenkin avoimissa vastauksissa (n=80) palveluiden jatkamisen jonkinlaisena pysyvänä rakenteena nosti esin yksi kolmasosa (1/3) vastajista.
- Lisäksi yhteistoiminta.fi:n ja extranet palveluiden päivittäminen ja ylläpito koettiin tärkeäksi.

”Hankkeen palvelut olisi hyvä tuoda pysyväksi rakenteeksi yritysneuvonnan kentään.”

”Palvelut osaksi Yritys-Suomi -palvelua, ei missään tapauksessa uutta organisaatiota.”

”Hanketta ei saa ”sulkea” vaan siitä saadut kokemukset ja opit pitää jalkauttaa ja ottaa käyttöön!”

”Ei tarvetta jatkaa, kaikki tarvittavat palvelut on saatavilla muuta kautta, ei siis tarvita päällekkäisiä toimintoja.”

”Minimissään Yhteistoiminta.fi-sivusto ja extranet-palvelu, tiedottaminen sekä henkilökohtainen back up -tuki neuvojille alueilla.”

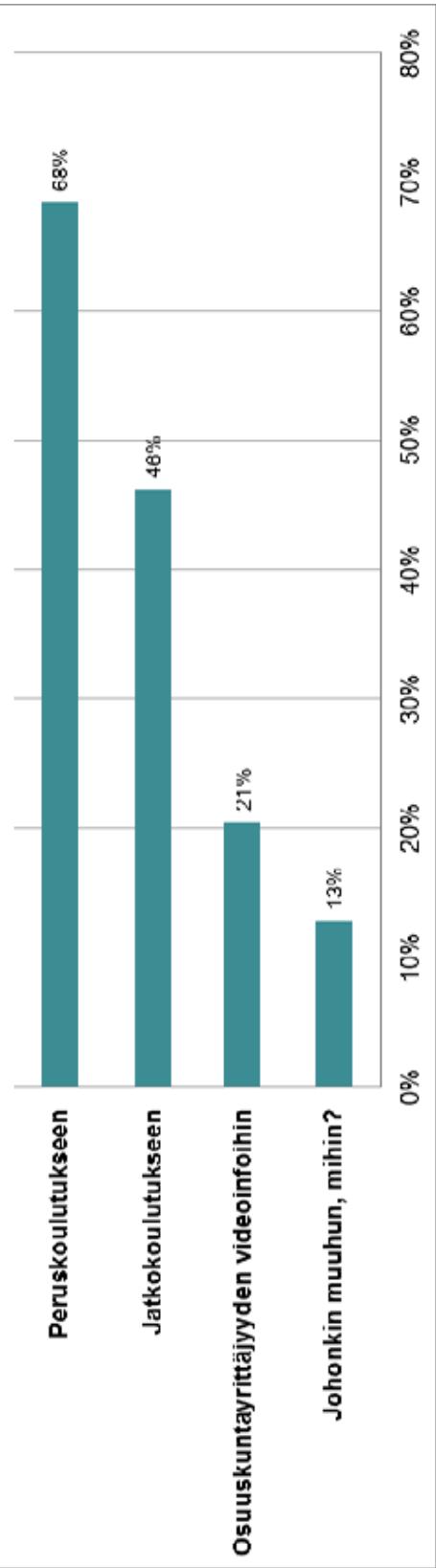
Vipuvoimaa

EU:ltä

2007–2013

Osallistuminen hankkeen koulutukseen

Mihin Yhdessä yrittämään! -hankkeen koulutukseen olet osallistunut? (n=117)

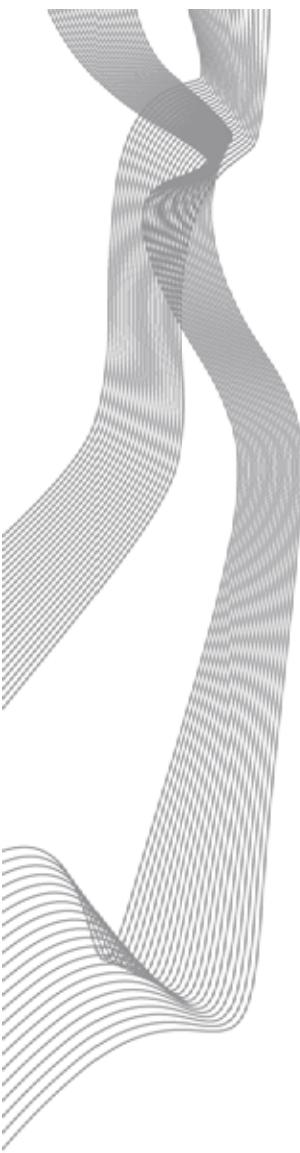
- Vastaajista 68% oli osallistunut hankkeen peruskoulutukseen, 46% jatkokoulutukseen ja videoinfoihin 21%.
- Muita koulutuksia, johon vastaajat olivat osallistuneet, olivat muun muassa yhteistyöpäivät, erilaiset seminaarit, neuvojakoulutukset ja muut alueelliset ja valtakunnalliset tapahtumat.

HANKKEEN VAIKUTUS NEUVOJIEN OSAMISEEN

Vipuvoimaa

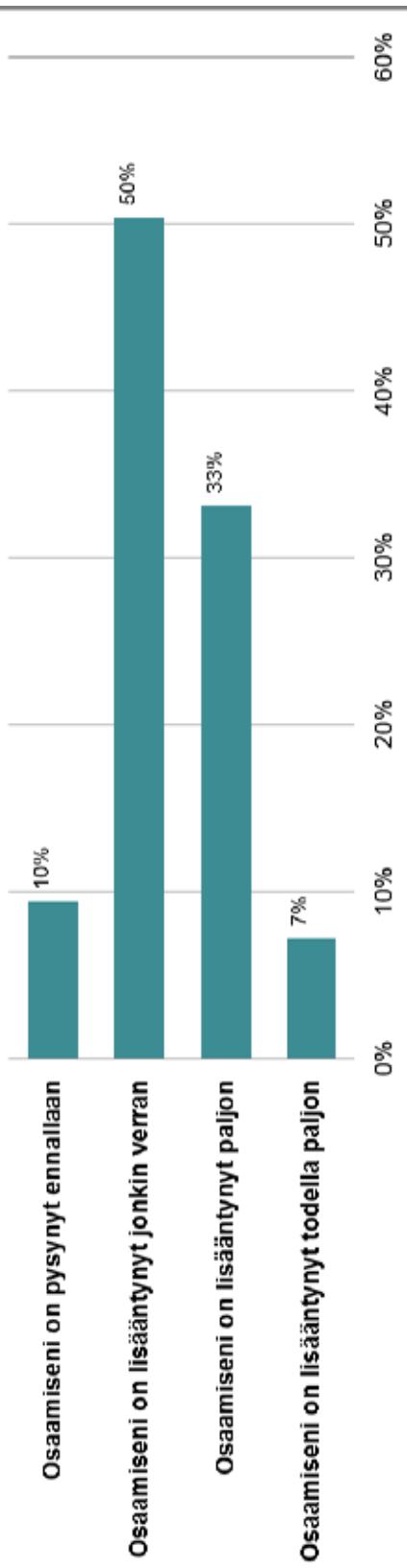
EU:ltä

2007–2013

Palvelujen vaikutus osuuskuntamuotoisen yrittäjyyden osaamiseen

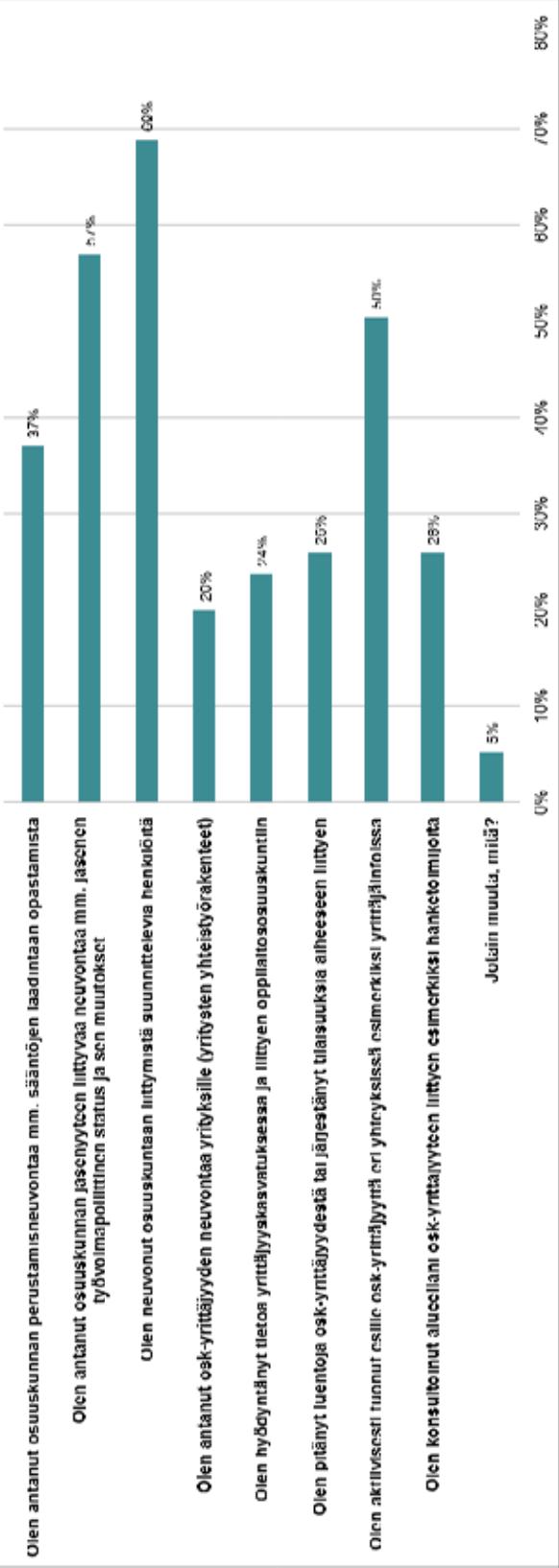
Kuinka hankkeen palvelut ovat vaikuttaneet osaamiseesi
osuuskuntamuotoisesta yrittäjyydestä? (n=139)

- 90% vastaajista oli sitä mieltä, että hanke oli lisännyt heidän osaamista osuuskuntamuotoisesta yrittäjyydestä ainakin jonkin verran.
- 40% vastaajista koki hankkeen lisänneen osaamistaan paljon tai todella paljon.
- 7% vastaajista vastasi hankkeen lisänneen osaamista todella paljon.

Tietojen ja osaamisen hyödyntäminen

Missä asioissa työssäsi olet hyödyntänyt Yhdessä yrittämään! -hankkeesta saamiasi tietoja ja osaamista? (n=135)

- Yli kaksi kolmasosaa (2/3) vastaajista oli neuvonut osuuuskuntaan liittymistä suunnittelevia henkilöitä ja 57% oli antanut osuuuskunnan jäsenyyteen liittyvää neuvontaa. Lisäksi puolet vastaajista oli aktiivisesti tuonut esiin osk-yritystä eri yhteyksissä.
- Muita tapoja hyödyntää hankkeesta saatua osaamista olivat esimerkiksi perusasioiden kertominen neuvoantilanteissa sekä työnhakijoiden kannustaminen osuuuskunnan perustamiseen tai sellaiseen liittymiseen.

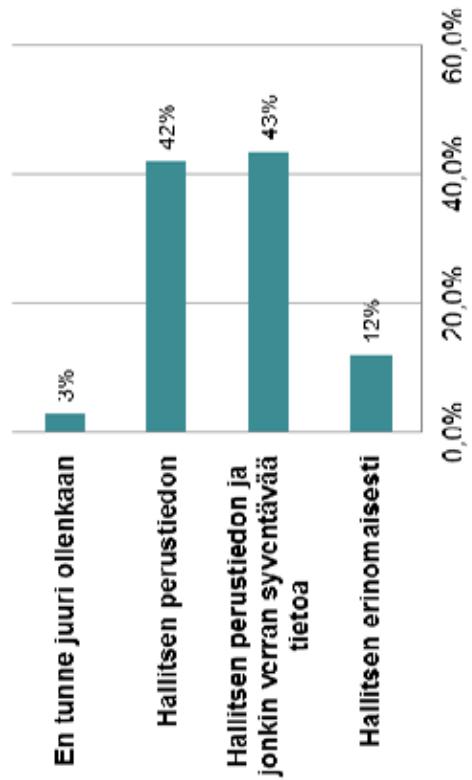
Vipuvoimaa

EU:ltä

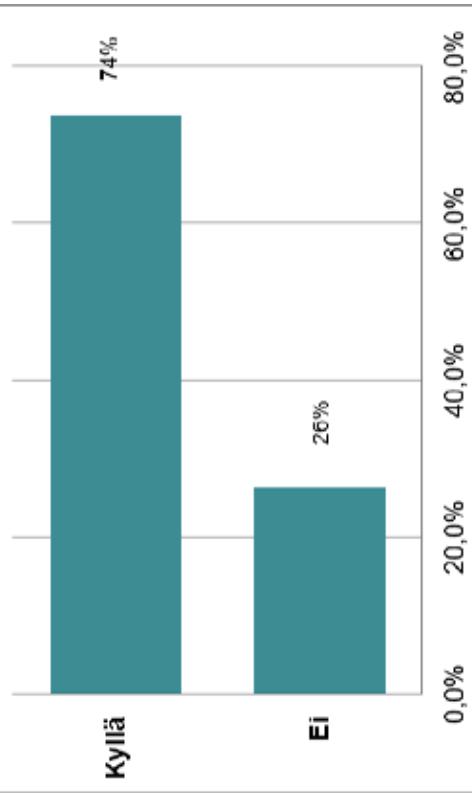
2007–2013

Osuuskunta-yritysmuodon tunteminen ja aktiivisuuden lisääntyminen

Kuinka hyvin tunnet mielestäsi osuuskunnan yritysmuotona tällä hetkellä? (n=143)

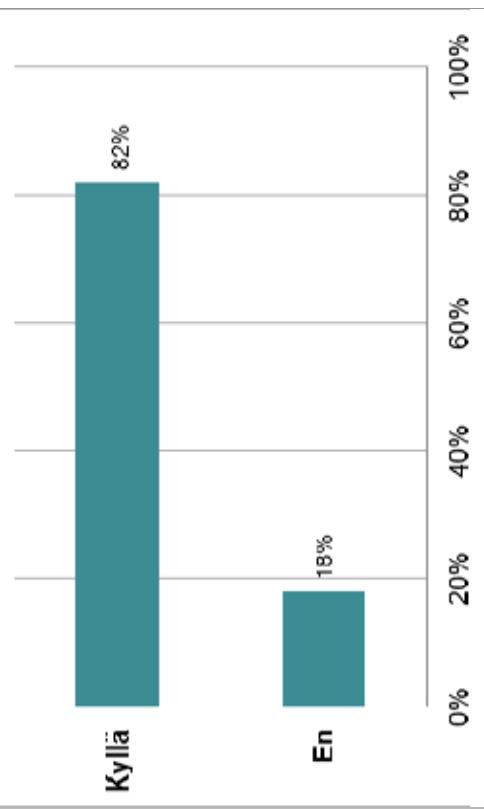
Onko aktiivisuutesi osuustoiminnallisen yrittämisen osalta lisääntynyt hankkeen palveluiden ansiosta? (n=137)

- 97% vastaajista koki hallitsevansa vähintään perustiedot osuuskunnasta yritysmuotona.
- Yli puolet vastaajista koki hallitsevansa osuuskunta-yritysmuodosta joko perustiedot ja jonkin verran syventävä tietoa tai erinomaisesti.
- 74% vastaajista kertoii aktiivisuutensa osuustoiminnallisen yrittämisen osalta lisääntyneen hankkeen palveluiden ansiosta.

Osuuskunnan mahdollisuksista kertominen

Kerrotko asiakkaalle aktiivisesti osuuskunnan mahdollisuksista yrittäjyydessä ja työllistymisessä? (n=134)

- 82% vastaajista kertoi aktiivisesti osuuskunnan mahdollisuksista yrittäjyydessä ja työllistymisessä.
- Useat niistä vastaajista, jotka eivät vastauksissaan kokeneet aktiivisesti kertoneensa osuuskunnasta asiakkaille, kertoivat kuitenkin nostaneensa osuuskunnan esijin eräänä vaihtoehtona tai tarpeen mukaan neuvontatilanteissa.

Vipuvoimaa

EU:ltä

2007–2013

HANKKEEN VAIKUTUS ASIAKAISSIIN JA JUSIEN OSUUSKUNTIEN PERUSTAMISEEN

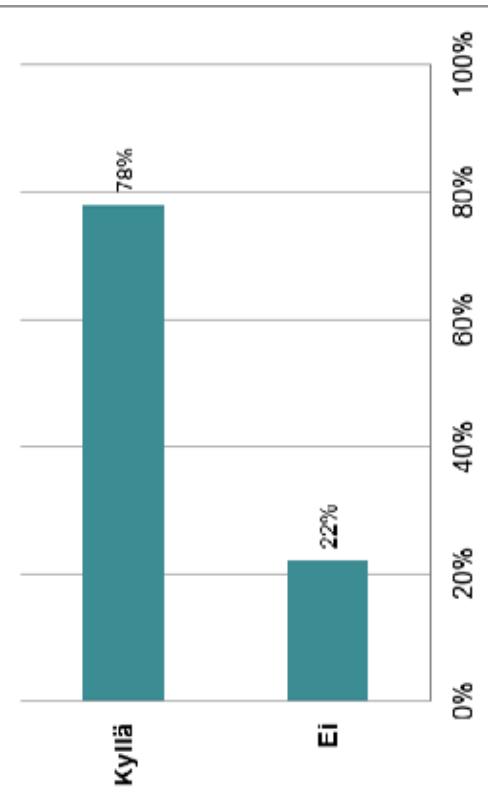
Vipuvoimaa

EU:ltä

2007–2013

Asiakkaiden kiinnostus osuuskuntamuotoista yrittäjyyttä kohtaan

Onko asiakkaiden kiinnostus osuuskuntamuotoista yrittäjyyttä kohtaan mielestäsi kasvanut Yhdessä yrittämään! -hankkeen toiminnan aikana (vuodesta 2009)?
(n=132)

- 78% vastaajista koki, että asiakkaiden kiinnostus osuuskuntamuotoista yrittäjyyttä kohtaan oli kasvanut hankkeen toiminnan aikana, joka näkyi esimerkiksi siinä, että asiasta kyseltiin enemmän, osuuskunta koettiin yhdeksi yrittäjyyden muodoksi muiden joukossa ja osuuskunta oli perustettu enemmän.

Vipuvoimaa

EU:ltä

2007–2013

Osuuskuntien perustamishankkeet

- Kyselyssä selvitettiin viimeisen vuoden aikana alkaneita osuuskuntien perustamishankkeita ja kysymykseen vastanneet (n=67) olivat olleet mukana neuvomassa noin 140 perustamishankkeen käynnistämisessä (virinneet perustamishankkeet).
- Noin 70% kysymykseen vastanneista (n=67) kertoi neuvoneensa hankkeen viimeisen vuoden aikana osuuskunnan perustamishankkeen käynnistämisessä (virinneet perustamishankkeet) tai he olivat ohjanneet asiakkaan eteenpäin saamaan osuuskuntaneuvontaa.

Esimerkkejä kyselyssä esiiin nousseista osuuskuntahankkeista:

- Elektroniikkayhtiön entisten työntekijöiden perustama osuuskunta
- Opiskelijoiden osuuskunta
- Talomiespalvelut/siivoukset -osuuskunta
- Tekevä Lappi -osuuskunnan toiminnan kehittäminen
- Siikaverkko-osuuskunta
- Ruoka-osuuskunta
- Osuuskunta Pompooli
- Muusikoiden ja musiikin tuottajien osuuskunta
- Käsityöläisten osuuskunta
- Maahanmuuttajien työosuuskunta
- Kulttuuri-osuuskunta
- Työ-osuuskunta
- Luovien alojen osuuskunta
- Osuuskunta kestävän kehityksen alueelle
- Monialaisen osuuskunta
- Siivousalan osuuskunta
- Kymen Luomu -osuuskunta
- 7 tutkijan hanke logistiikka-ohjelmiston kehittämiseksi

Vipuvoimaa

EU:ltä

2007–2013

Osuuskuntien perustamishankkeiden neuvontaa organisaatioittain

Organisaatio	Perustamishankkeiden neuvontoja
Ely-keskus	13
Kolmannen sektorin toimija/yhdistys tai järjestö	10
Kunnan elinkeinotoimi/elinkeinoyhtiö tai alueellinen kehitysyhtiö	67
Oppilaitos	18
Proagria	2
TE-toimisto	5
Uusyrityskeskus	23
Muu (Yrittäjyyden asiantuntijayritys)	4
Yhteensä	142

Huom: Lukumääret ovat avoimista vastauksista poimittuja ja kuvavat kuinka monessa perustamishankkeen käynnistämisessä neuvojat organisaatioittain olivat neuvonnettiin viimeisen vuoden aikana (virinneet perustamishankkeet).

Vipuvoimaa

EU:ltä

2007–2013

ARVIO HANKKEESTA KOKONAI SUUTENA

Vipuvoimaa
EU:[ta]
2007–2013

Hankkeessa luodut hyväät käytännöt

Millaisia hyviä käytäntöjä on mielestäsi luotu Yhdessä yrittämään! -hankkeessa? (n=54)

- Vastaajat (n=54) kokivat hyvinä käytäntöinä erityisesti koulutukset/tapahtumat sekä hankkeen materiaalit. Materiaalipankki/materiaalit (16)

”Kansainvälistet vertaisyhteydet, myös tutkimustiedon sovittaminen.”

Tiedotus (7)

”Aktiivinen tiedottaminen ja laadukkaat koulutukset.”

Verkosto (6)

Koulutukset/tapahtumat (23)

”Yritysneuvojen yhteistyön lisääntymisen ja oma-aloitteisuuden rohkaisu. Asiantuntijavaihto.”

Back up -palvelut/neuvonta (osuuskunta-yrittäjyyden asiantuntija-palvelut) (8)

”Materiaalipankki sekä yrittäjyyden kannustaminen oppilaitoksissa ja opiskelijoiden parissa.”

”Yhteistyö eri toimijoiden välillä ja taustatuki neuvonnalle.”

”Uusille tehtäväalueille astuminen ja rajojen ylittäminen osuustoiminnan soveltuksissa.”

Kaaviossa on esitetty viisi (5) eniten vastauksissa toistunutta teemaa. Osa vastaajista nosti vastauksissaan esiiin useamman kuin yhden teeman.

Vipuvoimaa

EU:ltä

2007–2013

Hankkeen toimintatapojen innovatiivisuus

47% kaikista vastaajista (n=141) piti hankkeen toimintatapoja innovatiivisina. Innovatiivisina mainittiin muun muassa:

- Tiedon tavoittavuus, monikanavaisuus ja hyvät seminaarit
- Koulutus kohdistui viranomaisiin eikä neuvottavii
- Vertaisyhteyksien luonti ja niiden tuottamat innovatiiviset ideat
- Koulutukset ja paikallisten verkostojen ylläpito sekä hyvät tiedotusmateriaalit

”Kyseessä on ollut aito hanke,
kehittämisorientaatio on ollut
hyvä ja pyrkimys
tiedon levittämisen ja
koulutusten kautta toiminnan
pysyytyeen”

”Hanke on
kokeillut erilaisia
lähestymistapoja ja kohdannut
erilaisia asiakasryhmiä.”

”Mielestäni käytettyt
toimintatavat ovat olleet melko
tavanomaisia.”

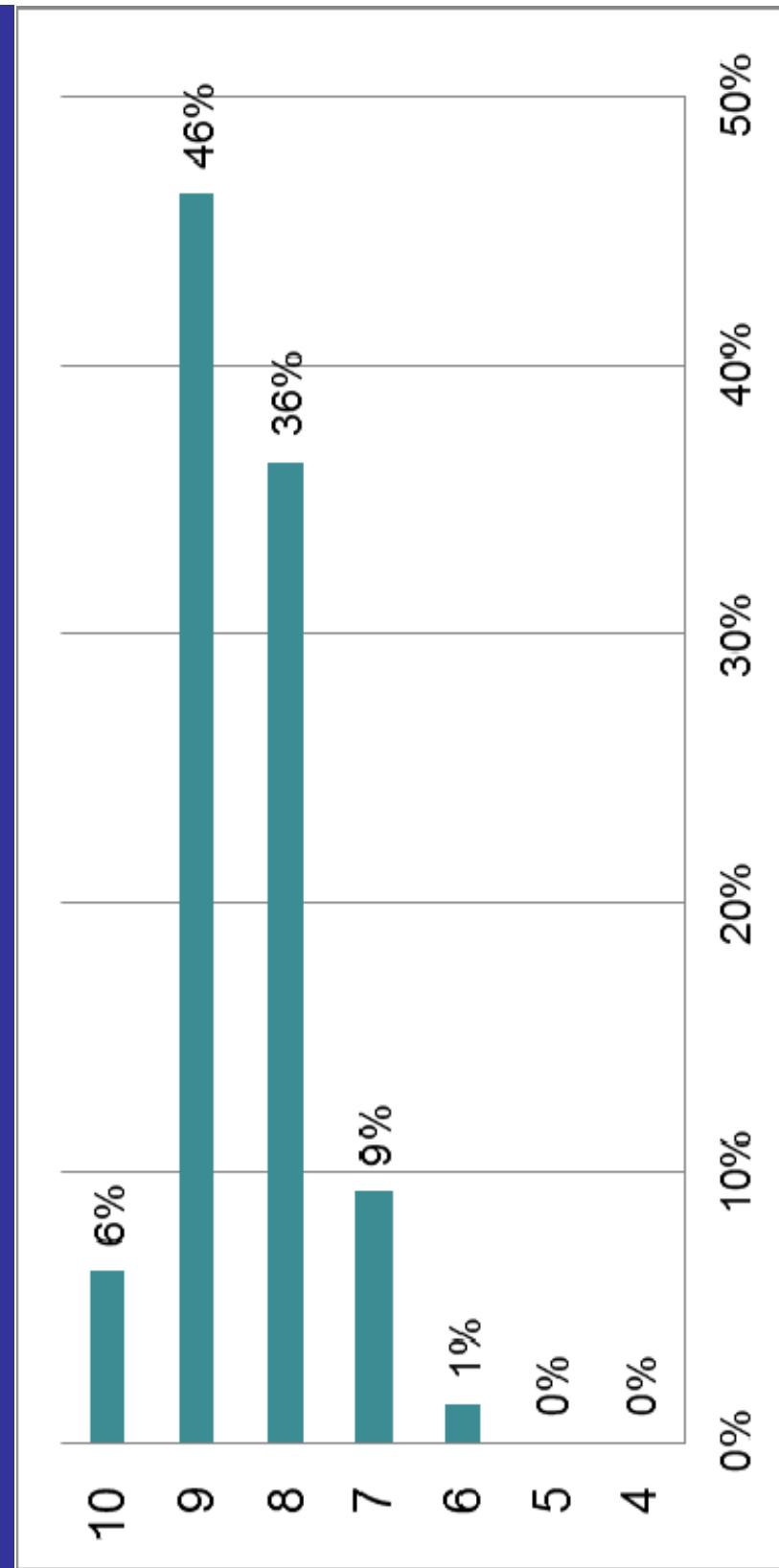
” Osuuuskuntayrittäjyys on
tuottu uudelle tasolle,
moderniksi ja käyttökeloiseksi
yritysmuodoksi.”

” Olemme omaksuneet monia
uusia yritysneuvoston malleja
myös muihin toimintoihin
Yhdessä yrittämään! -
hankkeelta.”

” Toimintatavat ovat olleet
toimivia ja perusteltuja mutten
tiedä niin innovatiivisia”<

Yli 50% 140 vastaajasta antoi hankkeelle kiihtäävän kouluarvosanan 9 tai 10

Kouluarvosana (n=140)

Vipuvoimaa

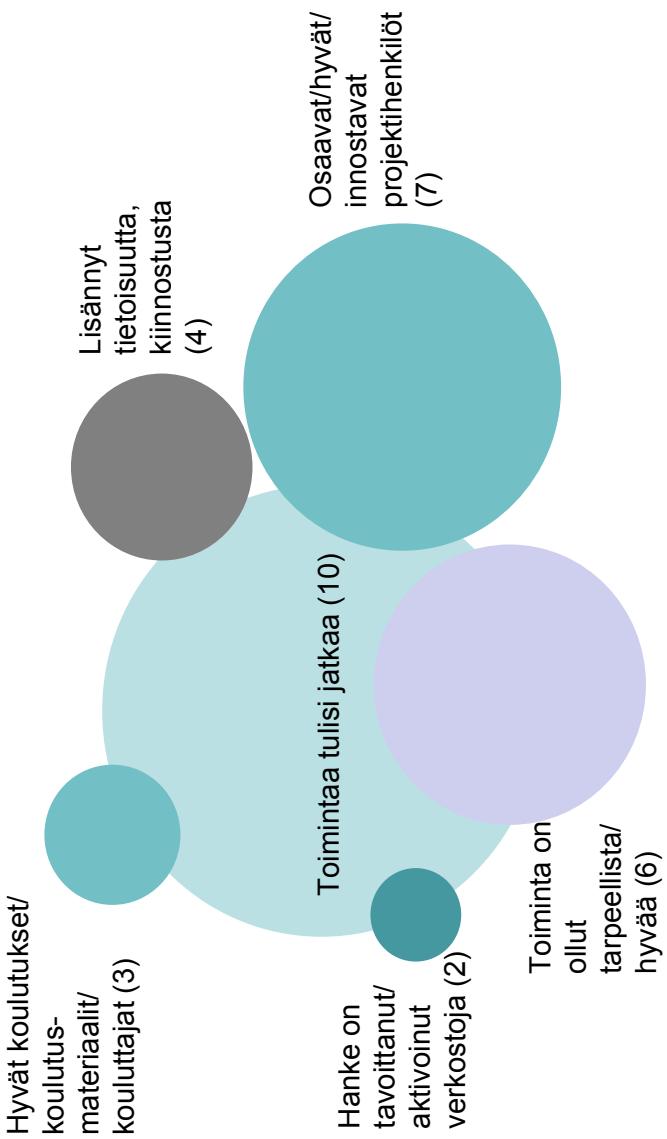
EU:ltä

2007–2013

Muut näkemykset ja palaute Yhdessä yrittämään! -hankkeesta (1/2)

Muut näkemykset ja palauteesi Yhdessä yrittämään! -hankkeesta? (n=44)

- 23% vastaajista (n=44) mainitsi avoimessa palautteessa, että hankkeen toimintaa tulisi jatkaa.

Kaaviossa on esitetty kuusi (6) eniten vastauksissa toistunutta teemaa. Lisäksi vastauksissa nousi esiin muita teemoja, kuten avoimuus.

Vipuvoimaa

EU:ltä

2007–2013

Muut näkemykset ja palaute Yhdessä yrittämään! -hankkeesta (2/2)

”Yhdessä enemmän! -osuuustoimintaverkostot ovat hankkeen myötä aktivoituneet ja hyvä tietopaketti saatu aikaiseksi.”

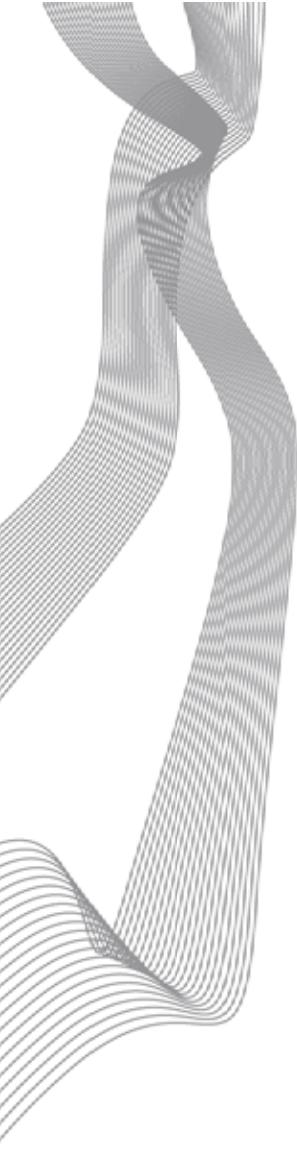
”Tätä toimintaa tulisi jatkaa. Osaaminen, joka hankkeessa ja sen vetäjässä on, on ainoa laatuaan niin Suomessa kuin osin Euroopan laajuisestikin.”

”Hanke on äärimmäisen tärkeä yhteistoiminnallisten oppimisympäristöjen rakentajana kilpailuformaattien dominoimassa yritysympäristössä, joka valitettavasti koskee myös virallista yritysneuvontajärjestelmää ja sen valtavirtaista ajattelua.”

”Avoimuus on ollut hankkeessa hienoa.”

”Onko argumentoimissa lähdetty yhteiskunnan tarpeista? Minusta sinä on jäänyt vaillinaiseksi yksilön näkökulma. Hän kuitenkin tekee päätökset oman menestyksensä ja tarpeensa pohjalta.”

”Hanke on toiminnallaan osoittanut, että sitä on tarvittu/tarvitaan jatkossakin.”

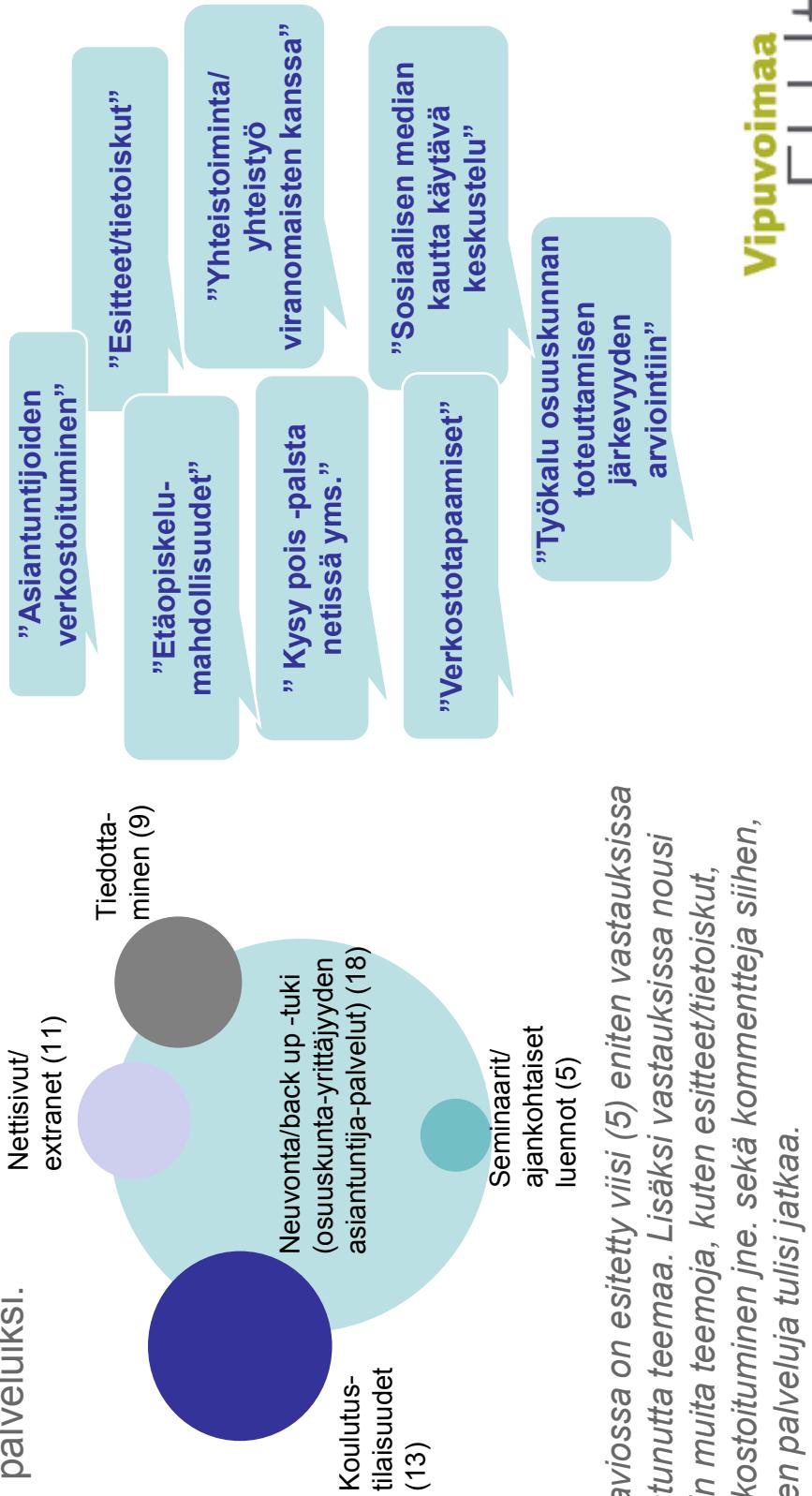

JOHTOPÄÄTÖKSET JA TOIMENPIDESUOSITUKSET

Vipuvoimaa
EU:ltä
2007–2013

Mitä palveluja tulisi jatkaa hankkeen päätyttyä?

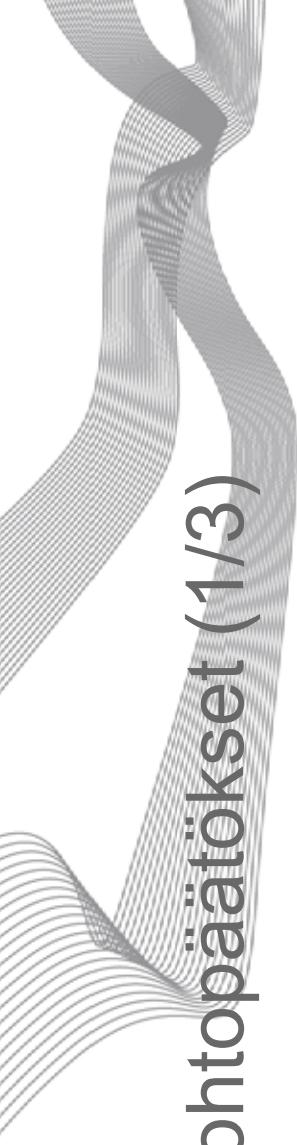
- Avoimissa vastauksissa (n=80) neuvonta/back up –tuki (osuuskunta-yrittäjyyden asiantuntija-palvelut) ja koulutustilaisuudet koettiin tärkeimmiksi jatkettaviksi palveluiksi.

Vipuvoimaa

EU:ltä

2007–2013

Arvointikyselyn johtopäätökset (1/3)

Yhdessä yrittämään! -hanketta voidaan pitää hyvin onnistuneena:

- Yli 50% vastajista antoi hankkeelle kouluarvosanaksi 9 tai 10.

Hankkeen palvelut koettiin hyödyllisinä:

- Suurin osa vastaajista koki hankkeen palvelut hyödyllisinä tai erittäin hyödyllisinä ja niiden lisäarvoa oman työn kannalta joko merkittäväänä tai erittäin merkittäväänä.
- Hankkeen palveluita suosituimpia olivat koulutukset/seminaarit, joihin osallistuttiin erittäin aktiivisesti. Lisäksi palveluista hyödynnettiin laajasti yhteistoiminta.fi-sivusto, esitteitä ja viestintää.

Arvointikyselyn johtopääätökset (2/3)

Kyselyn perusteella hankkeen palveluille on tarvetta myös jatkossa Suomen yrittäjyyskentässä ja ne tulisi saattaa pysyväksi rakenteeksi:

- Yli kaksi kolmasosaa (2/3) vastaajista arvio hankkeen palvelujen jatkamisen tärkeäksi tai erittäin tärkeäksi. Tärkeimmiksi jatkettaviksi palveluiksi koettiin koulutustilaisuudet, neuonta sekä Internet-sivut ja tiedottaminen.

- Mahdollisina palvelujen toteuttamistapoina kyselyssä ehdotettiin mm. osana Yritys-Suomi -palvelua, Osuustoimintakeskuksen yhteydessä, yhden toimijan organisoimana ja koordinoimana, nykyisellä mallilla ja osana seudullisia yrityspalveluita.

Hanke lisäsi kiinnostusta osuuskuntamuotoa kohtaan ja edesauttoi osuuskuntien perustamishankkeitä:

- Kyselyssä selvitettiin viimeisen vuoden aikana alkaneita perustamishankkeitä ja vastaajat olivat olleet mukana neuvomassa noin 140 perustamishankkeen käynnistämisessä (virinneet perustamishankkeet).
- 78% vastaajista arvioi kiinnostuksen osuuskuntayrittäjyyttä kohtaan kasvaneen asiakaskunnassa.

Vipuvoimaa

EU:ltä

2007–2013

Arvointikyselyn johtopääätökset (3/3)

Hankkeessa luotiin hyviä käytäntöjä:

- Hankkeen luomaksi hyväksi käytännöksi arvioitiin muun muassa materiaalipankki, koulutukset/tapahtumat ja back up –palvelut ja neuvonta (osuuskunta-yrittäjyyden asiantuntija-palvelut).

Yritysneuvojen osuuskuntaosaaminen lisääntyi hankkeen ansiossa:

- 90% vastaajista arvio osaamisensa lisääntyneen ainakin jonkin verran ja 40% vastaajista arvioi hankkeen lisänneen osaamistaan paljon tai todella paljon.

Vastaajien aktiivisuus osuuustoiminnallisen yrittämisen osalta lisääntyi hankkeen ansiossa:

- 82% vastaajista kertoi aktiivisesti osuuuskunnan mahdollisuksista asiakkaille.

Toimenpide-ehdotukset

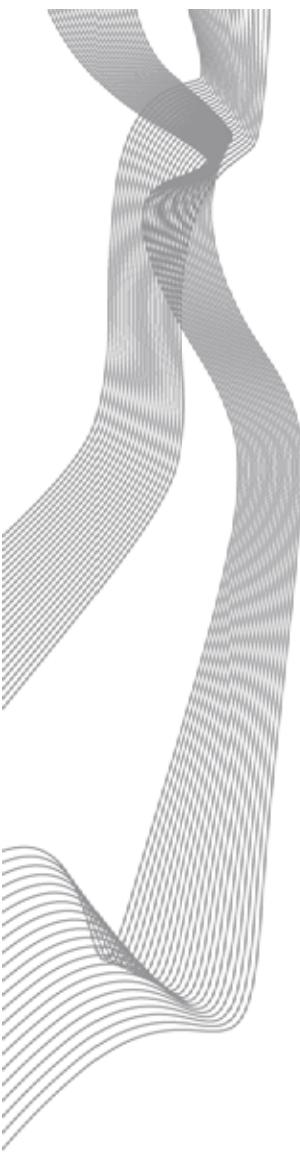
- Hankkeen aikana tarjottujen palveluiden tuottaminen riittävällä tasolla ja niiden vakiinnuttaminen pysyväksi rakenteeksi Suomen yrityjyyskenttään hankkeen päättyttyä.
- Hankkeen luomien toimintamallien levittäminen valtakunnallisiksi ja tarvittavan alueellisuuden varmistaminen.
- Hankkeen aikana luodun osaamispääoman, kuten materiaalit, yritysneuvojen osk-osaaminen, tuki- ja koulutuskäytäntöjen säilyttäminen ja jatkokehittäminen.
- Palveluiden tuottamisen organisoitumisen suunnittelu.
- Palvelujen laadun, saatavuuden ja asiantuntijatuuen varmistaminen jatkossa.

LIIITTEET

Vipuvoimaa

EU:[ta]

2007–2013

LIIITE 1 Kyselyn saate

Hydr. varianthia.

Työ- ja elinkeinoministeriön edellä esittämä työllisyyslainsäädäntöaineiston Tampereen seudun omastonmuutokseen "Taidetta Yrittäjille" -tarkoittaa www.yhteystiedot.fi -linkkiä toteutettavista vuosina 2009–2013.

Työ- ja eläketieteenmaksuista tietoa Tukosan Yhteisössä on käytetty esimerkiksi yhteyksien ja läsnäoloa varten. Tämä ei kuitenkaan ole oikea käytäntö.

Makki sandali talle kystitõi ja kytsh staliikus lülitun, veel olla ühendust Nadia Hakkaini jaantud vabrikontrolli. Vaatavalt seismiseks kyrjumiskasvu vooli ühenduse Saareni Halocen (gaanis halocen@deobit.ee). Vastavtähta kasutatakse hoiatustellimuse, etki vastutust vooda ydintäistuvarasemaks.

三

Partial Physics

10

10

Heldt 17

Techniques

Tyo- ja elintarvikkeet

138

Yhdessä Yrittäjillä! -tuke on ois Manner-Suonen ESR-objektiivi. Yritäjästä hyövänä kyyhöppääja by Stenka Lundeën moottorina -objektiivaa tärkeillä Oyntostommaan ilmeen yritäjyytä ja yhteisöön -

Vipuvoimaa

Emita

2007-2012

LIIKE 2 Kyselypohja

Yhdessä Yrittämääni -hankkeen arviointikysely

1. Tässä kyselyssä pyritään selvittämään, miten hankkeen toteuttaminen on vaikuttanut yritysten toimintaan ja kehitykseen. Tässä kyselyssä käytetään termiä "yritys" viittaamalla yritykseen, yritystilaan tai yritystilaan kuuluvan yrityksen toimintaperiaatteita.

Olen
 Ei ole

2. Miten yrityksesi toimintaan ja kehitykseen on vaikuttanut hankkeen toteuttaminen?

Ei vaikuta minkäänlaatuiseksi tekijöksi
 Ei vaikuta minkaanlaatuiseksi tekijöksi

3. Miten yrityksesi toimintaan ja kehitykseen on vaikuttanut hankkeen toteuttaminen?

Yleisesti (0-25%)
 Hyvin vähän (0-10%)
 Vähän (11-20%)
 Yleisesti (21-40%)
 Hyvin paljon (41-100%)

Vipuvoimaa EU:ltä

Vipuvoimaa
EU:ltä
2007–2013